

Till
Socialdepartementet

Datum
2020-07-24

Ert diarienummer
S2020/02841/FS

Diarienummer
KS 2020-00349

Yttrande över myndighetens remiss: God och nära vård – En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19)

Sammanfattande inställning

Kungsbacka kommun ställer sig positiv till betänkandet god och nära vård SOU 2020:19 där det tydligt framkommer att primärvården är basen för en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård. Det har tydliggjorts att primärvården består både av hälso- och sjukvård som regionen bedriver samt av den hälso- och sjukvård som kommunen är huvudman för, vilket vi bedömer är en grundläggande förutsättning för en god samverkan i den gemensamma primärvården. Kungsbacka kommun anser att utredningen belyser förutsättningarna för utvecklingen mot en god och nära vård på ett bra och konkret sätt där samverkan, utbildning, forskning och uppföljning är viktiga ingredienser för att lyckas, och vi håller med om att det är ett långsiktigt arbete som krävs för att nå målet.

Kommunens ställningstagande

Kungsbacka kommun ser positivt på föreslaget att regionen och kommunen åläggs att upprätta en gemensam plan för hälso- och sjukvården i primärvården, då detta stärker och tydliggör för patienten, anhöriga och medarbetarna vilken gemensam planering som finns. Vi vill poängtera att en samverkan med specialistnivån inom regionen även måste utvecklas då det framgår i betänkandet att kommunens hälso- och sjukvårdspersonal även medverkar och utför insatser på specialistnivå. Detta kan bland annat gälla den palliativa vården, psykiatrin samt barnsjukvården. Kungsbacka kommun anser det viktigt att samverkan sker på huvudmannanivå, utförarnivå och på individuell nivå. Kungsbacka kommun bedömer att planering och samverkan ur ett ekonomiskt perspektiv för både den kommunala och regionala primärvården behöver ske gemensamt på primärvårdsnivå för hela vårdkedjan, eftersom en förskjutning av hälso- och sjukvård kommer att ske från slutenvård till primärvård.

Samverkansstrukturer för hälso- och sjukvården

I betänkandet konstateras att regionen och den kommunala hälso- och sjukvården har ett delat ansvar vad gäller hälso- och sjukvården i primärvården och det finns förslag på att tydliggöra kraven på samverkan mellan regionen och kommunen vid planering och utveckling i primärvården. Denna samverkan ska leda fram till en gemensam plan för regionen och kommunen. Planen kan till exempel omfatta gemensam kompetensförsörjning, lokalfrågor, förslag på forskningsområden och utbudsfrågor. Förslagen innebär ändrade bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen (7 kap. 7 § samt 11 kap.3 §) Kungsbacka kommun ser detta som en positiv utveckling då hälso- och sjukvården ska utvecklas mot en god och nära vård på primärvårdsnivå där både region och kommun har ett ansvar.

I betänkande konstateras att kommunens ansvar för hälso- och sjukvården är på primärvårdsnivå men att kommunalt anställd hälso- och sjukvårdspersonal kan medverka och utföra hälso- och sjukvård som regionens specialistnivå ansvarar för. Utifrån detta konstatera Kungsbacka kommun att en samverkan även måste ske mellan regionens specialistnivåer och kommunen för att säkerställa en god och patientsäker vård för dessa patienter.

Betänkandets förslag innebär konsekvenser avseende den Hallandsövergripande överenskommelsen om hemsjukvård. Överenskommelsen omfattar såväl hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå som specialiserad hälso- och sjukvård vilken därför bedöms behöva revideras.

Det finns även förslag i betänkandet på att stärka samverkan på utförarnivå vilket innebär att det ska finnas förutsättningar för samverkan. Förslaget innebär en författningsreglering i hälso- och sjukvårdslagen 5 kap. 2§ som i sin tur innebär att det måste skapas gemensamma riktlinjer och rutiner i vårdprocesser över huvudmannagränserna. I detta ingår bland annat att säkerställa att läkarbemanning inom den kommunala hälso- och sjukvården är utformad utifrån individens unika behov, vilket bedöms vara en förutsättning för att en god och nära vård ska bli verklighet. Reglering av samverkan ser Kungsbacka kommun som en stor fördel då det blir lättare att följa upp, tydliggöra och kvalitetssäkra en patients väg genom sjukvårdssystemen.

Ansvar i arbetet med den individuella planen föreslås att utökas, vilket Kungsbacka kommun ser positivt på och i Kungsbacka finns redan idag utsedda patientansvariga sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Utmaningen blir att utveckla den individuella planen till att bli mer personcentrerad och att målen i planen ska formuleras utifrån den enskildes perspektiv.

Patientkontrakt – patientens stöd för en sammanhållen vård

Utredningen föreslår en förändring i patientlagen där det föreslås att varje patient ska ha möjlighet till att upprätta ett patientkontrakt. Kungsbacka kommun ställer sig positiv till att utveckla patientkontrakt för att stärka individens delaktighet, men det bedöms krävas IT-stöd för att på ett enkelt sätt realisera detta. (tillgång för patient, anhöriga, personal i olika verksamheter). Nya IT-stöd kan föranleda en kostnad för kommunen och måste beaktas när arbetet med patientkontrakt utvecklas.

Utbildningens och forskningens roll i omställningen till en god och nära vård

Utredningen föreslag för att säkerställa att utbildning för omställningen till en god och nära vård innebär att det ska finnas verksamhetsförlagda utbildningsplatser i kommun och region som överensstämmer med framtidens hälso- och sjukvård. Kungsbacka kommun tar redan idag emot studenter från olika lärosäten och anser att en utveckling av detta utbyte kommer gynna verksamheterna.

I utredningen konstateras att forskning på primärvårdsnivå är en förutsättning för att detta arbete ska kunna utvecklas men det saknas förslag på hur detta ska finansieras eller organiseras. Kungsbacka kommun bedömer att forskning behöver ske gemensamt på primärvårdsnivå, inom den regionala primärvården tillsammans med den kommunala primärvården.

Kungsbacka kommun håller med om att nationell uppföljning av hälso- och sjukvårdsinsatser på primärvårdsnivå måste förbättras och då framförallt den hälso- och sjukvård som bedrivs av kommunerna. Arbetet med att hitta uppföljningsmetoder för den kommunala hälso och sjukvården måste ske både på nationell och på kommunal nivå. I kommunens budget måste det finnas möjlighet att avläsa samt följa upp vad den kommunala hälso- och sjukvården kostar. Kungsbacka kommun konstaterar att eventuella behov av nya IT-system kan generera extra kostnader för kommunen.

I utredningen beskrivs medarbetarsamverkan och en dialog med invånarna i kommunen som framgångsfaktorer om omställningsarbetet ska lyckas vilket vi helt instämmer med.

Uppdraget om lättare psykisk ohälsa

Utredningen har fått ett tilläggsdirektiv att utreda förutsättningar för en ny form av skyndsamma och ändamålsenliga insatser inom primärvården vid lättare psykisk ohälsa i syfte att förebygga svårare ohälsa och sjukskrivningar.

Kungsbacka kommun vill här göra ett inlägg angående det förebyggande arbetet för barn och unga. Utifrån den föreslagna författningsreglerade samverkan anser vi att det borde finnas möjlighet för elevhälsan att utveckla samverkan med den psykiatriska öppenvården i kommunen. Redan idag förs regelbundna hälsosamtal med eleven och detta bedöms vara en bra grund att bygga vidare på för att systematiskt kunna förebygga psykisk ohälsa längre fram i livet.

Ekonomi

Kungsbacka kommun håller med om behovet av att utveckla nya beräkningsmodeller och metoder som beskriver samband och vinster i hälso- och sjukvårdssystemet och hälsosystemet i sin helhet, och som bättre inkluderar patientperspektivet. Vi anser att beräkningsmodeller måste tas fram så att hela patientkedjan syns. Det måste gå att visa var kostnaderna slutligen landar vid förändringar, till exempel vid stängning av vårdplatser då kostnaderna förskjuts till de kommunala utförarna.

Kungsbacka kommun anser att den framtida finansieringen av hälso-och sjukvård måste förändras om ett större ansvar läggs den regionala och kommunala primärvården. Det behöver skapas förutsättningar för en kostnads- och kvalitetseffektiv vård med de kommande demografiska förändringar som sker de närmaste åren. Statsbidrag som fördelas inom hälso-och sjukvård måste fördelas på ett sätt som säkerställer och främjar det gemensamma arbetet på primärvårdsnivå.

Kungsbacka kommun anser att det är av stor vikt för en fungerande samverkan mellan kommun och region att informationssystemen kan delas av flera vårdgivare. Det bedöms vara av stor vikt att framtida vårdinformationssystem innehåller journaluppgifter som följer patientens väg genom vården dels för en ökad patientsäkerhet dels för bättre möjlighet att följa kostnader och effekter av förändringar i vårdkedjan. Därför ställer vi oss bakom påpekandet att det är centralt att också kommunerna inkluderas i upphandlingar av journalsystem, och ges både teknisk och ekonomisk möjlighet att vara med och utforma framtidens vårdinformationsmiljöer och att vår föreslagna finansiering av utvecklingen också når kommunerna.

Kungsbacka kommun

Lisa Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

Malin Aronsson

Kommundirektör